

Habitatnätverk för fladdermöss

Scenarioanalys, Växjö kommun 2021

Uppdraget

Calluna AB har fått i uppdrag av Växjö kommun att utföra en scenarioanalys som komplement till den habitatnätverksanalys som Calluna gjorde 2019. Syftet med uppdraget var att analysera potentiella effekter på fladdermusfaunan av de förändringar som planeras att ske inom planområdet Rimfrosten, Råppe.

Metod

Scenarioanalysen är en uppdatering av den habitatnätverksanalys som gjordes 2019, genom modellen PREBAT v.1 (Kindvall 2019). I denna scenarioanalys har det ursprungliga habitatet uppdaterats med planritningen vid Rimfrosten. Samtliga potentiella boplatser som fanns inom planområdet i nuläggsscenario har tagits bort för att motsvara det mest negativa scenariot. Modellen PREBAT har sedan körts för planscenarioet med samma förutsättningar som tillämpades 2019. Detta generade en ny uppsättning resultatkartor. För undersöka effekten av planen skapades en karta som beskriver differensen mellan de båda scenariernas fladdermusindex. Denna karta består av negativa värden där de mest negativa värdena pekar ut punkter där effekten av byggnationen blir som störst.

Resultat

Resultatet av scenarioanalysen visar att byggnation inom det aktuella planområdet medför negativa förändringar i habitatnätverksmodellens fladdermusindex. Dessa negativa förändringar sker främst inom planområdet och är till stor del en direkt följd av att miljön förändras på ett sätt som gör den mindre lämplig för födosök för fladdermössen. Enligt analysen uppkommer även betydande negativa förändringar norr och sydost om planområdet (Figur 1). Dessa är ett resultat av att potentiella boplatser har plockats bort vilket gör att fladdermössen får flyga längre för att ta sig till dessa områden. I den genererade kartan (Figur 1) över habitatförändring illustreras de mest negativa förändringarna i gula toner. I kartan syns även

På uppdrag av:

Växjö kommun
Kontaktperson: Kristina
Thorvaldsson

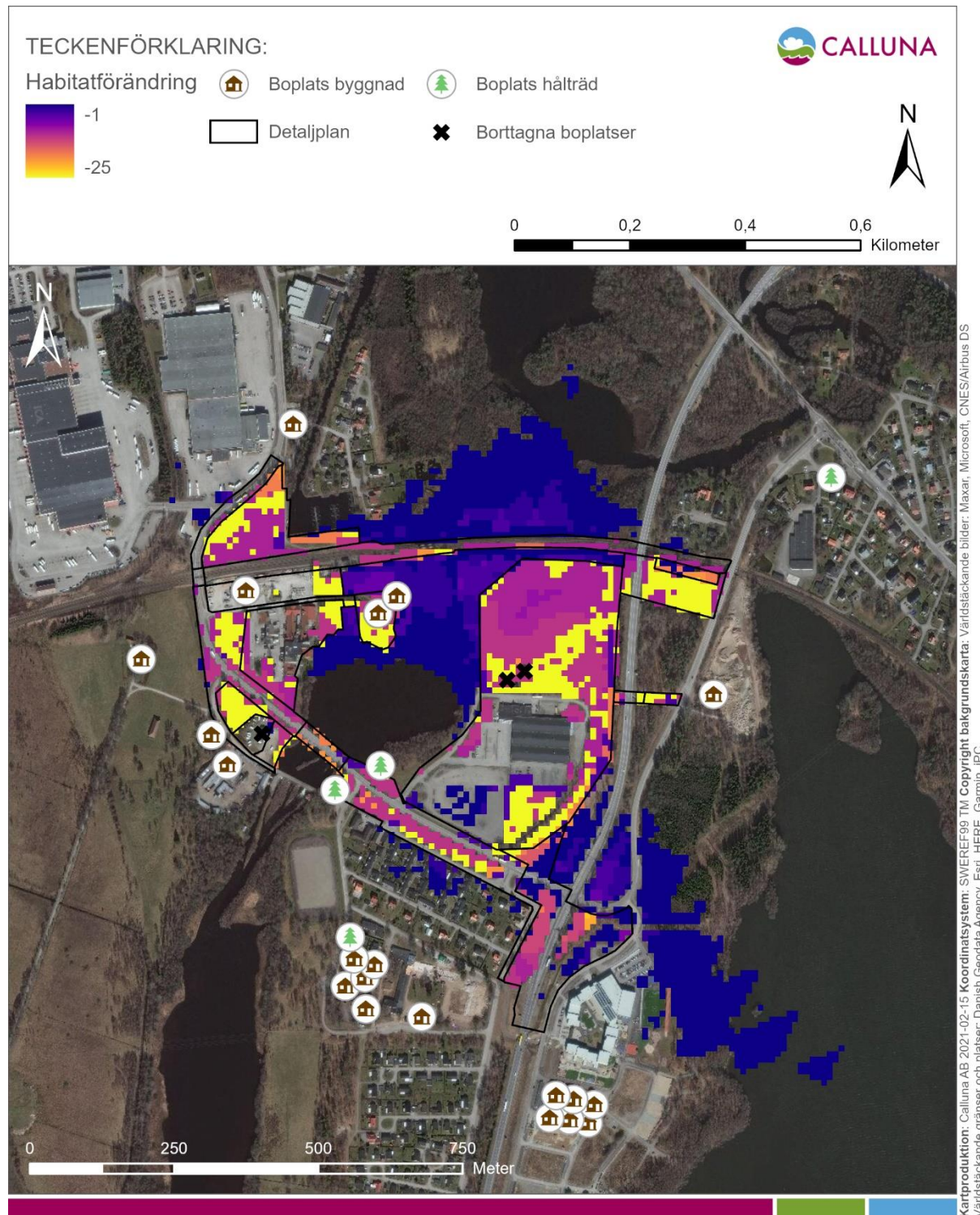
Uppdraget:

Projektledare: Martin Brüsin
Författare: Johanna Kammonen
Kvalitetssäkring: Oskar Kindvall
Callunas interna projektkod: MBN0011

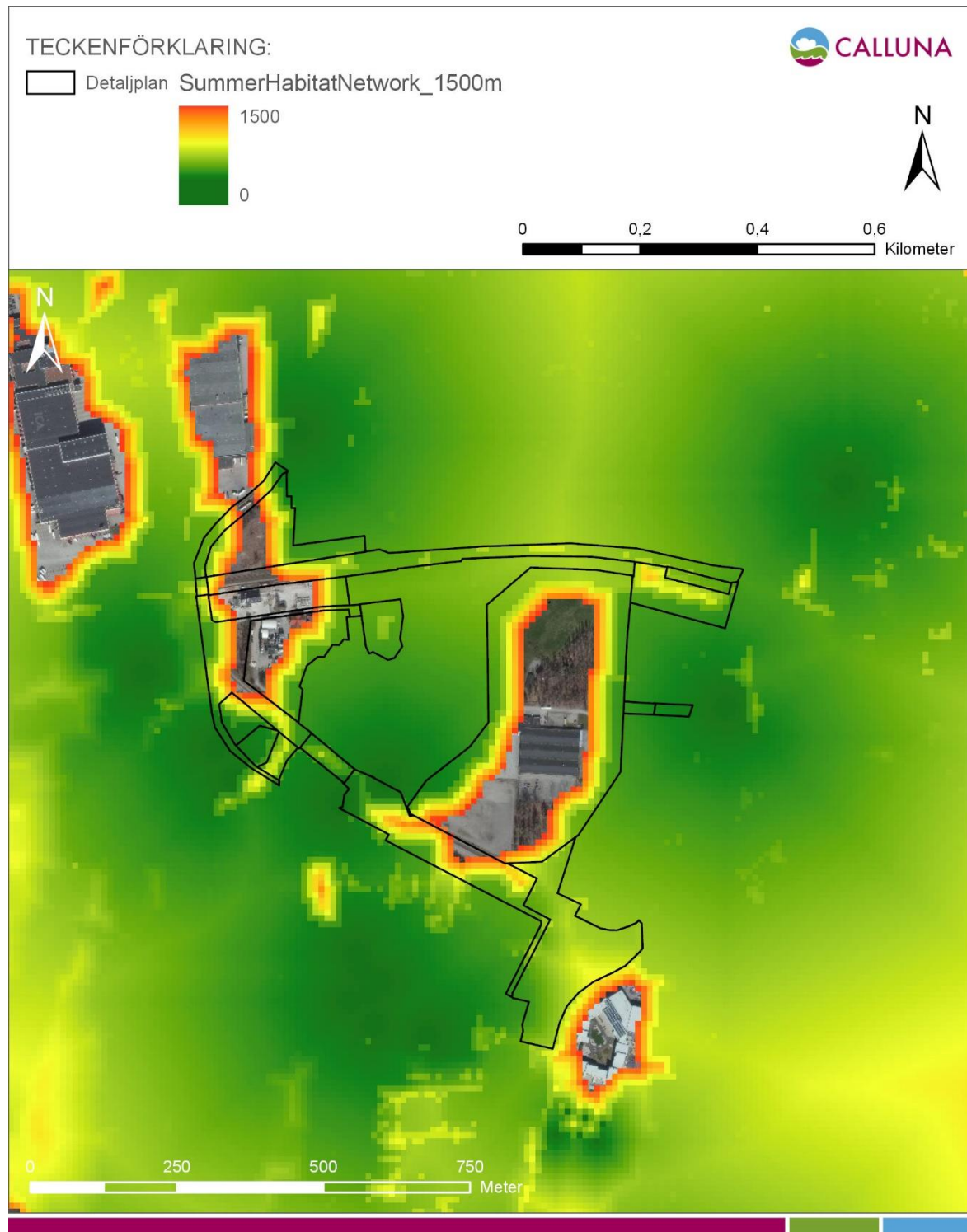
Calluna AB:

Linköpings slott
582 28 Linköping
Org.nr: 556575-0675
Växel: +46 13-12 25 75
www.calluna.se

var potentiella boplatser finns, i form av byggnader och hålträd samt vilka boplatser som försvinna.

Figur 1. Kartan illustrerar förändringar i fladdermusindexet. Ju mer gul färg desto mer negativ förändring har byggnationen på fladdermusindexet.

Figur 2. Kartan illustrerar sommarmigrations spridningen. Ju mer grön färg desto troligare är det att fladdermössen rör sig i området.

Diskussion

Habitatnätverksanalysen som har anpassats till planritningen vid Rimfrosten visar att de mest negativa förändringarna i fladdermusindexet sker inom planområdet, men att det även sker negativa förändringar till norr och sydost utanför planområdet. De negativa förändringar utanför området som sträcker sig utmed strandskogar och vatten, beror på förlusten av potentiella boplatser inom planområdet. Denna förlust ökar avståndet från boplatser till jaktområden, vilket medför en försämrad jaktbarhet i området och därmed en något försämrad möjlighet för fladdermöss att utnyttja de fina strandskogsmiljöerna. Det är viktigt att skogsområdena runt vattnet bevaras för att inte försämma kvaliteten av dessa jaktmarker samt för att inte skapa en barriär mellan söder och norr.

Anledning till att endast områden i närheten av projektområdet kommer att förändras av denna exploatering är för att modellen använder potentiella boplatser som pridningskälla. Om boplatser plockas bort i ett område kommer detta ha direkt påverkan på hur modellen ser att fladdermössen kommer att använda området. Om inga boplatser finns i ett område, finns heller inga fladdermöss som kan utnyttja området (oavsett hur bra fladdermushabitat det är) och indexvärdet blir lågt. Och att områden utanför inte påverkas av denna exploatering är det till största anledning att det finns koloniplatser i närheten som inte påverkas, med andra ord de boplatser som kommer att plockas bort i och med exploatering inte är avgörande för områden som ligger längre bort.

De potentiella boplatser som idag finns inom planområdet bör undersökas för att ta reda på om dessa är rimliga boplatser och om de används av fladdermöss i dagsläget. Om de faktiskt nyttjas av fladdermöss bör de i största möjliga mån bevaras i byggplanen. Om så inte blir möjligt rekommenderas att ersättningsboplatser skapas på strategiska platser. Genom att anlägga nya fladdermus boplatser längst strandkanten kommer den negativa påverkan som syns i modellen att minimeras.

Samtliga fladdermusarter skyddas av artskyddsförordningen och det är inte tillåtligt att störa dem på deras boplatser. Det är därför viktigt att närmare undersöka om de boplatser som pekas ut i modellen verkligen nyttjas innan de elimineras ifall så behöver bli fallet. Det är följaktligen en god idé att inventera planområdet innan byggplanerna verkställs och att de boplatser som då visar sig hysa fladdermöss i första hand sparas. Om det inte bedöms bli möjligt att spara befintliga boplatser behöver plan för skyddsåtgärder tas fram för garantera att artskyddsförordningen efterlevs.

Slutsats

Det försämrade fladdermusindexet utanför planområdet beror främst på förlust av potentiella boplatser. I byggplanerna bör hänsyn tas för att bevara befintliga boplatser och kompensera förlust med ersättningsboplatser. Exempel på detta kan vara att inkoorporera utrymmen i de nya byggnaderna där fladdermösen kan vara; placera ut fladdermusholkar eller utföra så kallad veteranisering av lövträd. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det kan vara svårt att få fladdermöss att använda ersättningsboplatser och att det kan ta tid innan dessa börjar nyttjas. Det är därför bäst om befintliga boplatser i första hand kan bibehållas inom planområdet.

Utöver bevarandes av boplatser är det även viktigt att bevara trädlinjen runt vattnet och låta denna vegetation vara vildvuxen, för att bevara kvaliteten av jaktmarkerna. Belysning bör undvikas i de trädbevuxna strandnära miljöerna inom planområdet.

Referenser

Kindvall, O. (2019). Habitatnätverk för fladdermöss i Växjö kommun 2019. Calluna AB.